

Voor leerlingen die doorstromen naar het praktijkonderwijs (pro), vmbo met leerwegondersteuning (lwoo) of de Kopklas is het afnemen van een capaciteitenonderzoek verplicht. Po-scholen in de BOVO regio Haaglanden kunnen de afname van een capaciteitenonderzoek zelfstandig regelen of gebruik maken van de BOVO vergoedingsregeling van het samenwerkingsverband vo (SWVZHW). Het uiteindelijke basisschooladvies is leidend voor de bekostiging. Dit betekent dat als er een advies pro of vmbo met lwoo wordt gegeven, het capaciteitenonderzoek vergoed wordt.

1. Leerlingen voor pro of vmbo met lwoo

Om leerlingen goed te laten doorstromen naar pro of vmbo met lwoo, dienen voldoende leerachterstanden te worden aangetoond en moet capaciteitenonderzoek plaatsvinden. Als het gaat om het geven van het basisschooladvies pro of vmbo met lwoo, zijn onderstaande landelijke criteria van belang.

1.1. Vaststelling van leerachterstanden

Een leerling dient voldoende leerachterstanden te hebben, die zijn vastgesteld met goedgekeurde didactische toetsen (bijvoorbeeld een leerlingvolgsysteem of drempelonderzoek) uit schooljaar 2019 - 2020. De leerachterstanden worden beoordeeld op vier didactische gebieden: begrijpend lezen, inzichtelijk rekenen, spelling en technisch lezen.

Voor leerachterstanden gelden onderstaande (landelijke) criteria:

- lwoo: op minimaal twee gebieden een leerachterstand $\geq 25\%$ en $< 50\%$. Minimaal een van deze gebieden betreft begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen.
- pro: op minimaal twee gebieden een leerachterstand $\geq 50\%$. Minimaal een van deze gebieden betreft begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen.

Didactische toetsen worden op maat afgenomen, d.w.z. de leerling maakt een toets die het beste past bij het feitelijk didactisch niveau. In de 'Regeling screenings- en testinstrumenten LWOO en Pro 2020-2021', die begin september 2019 gepubliceerd wordt in de Staatscourant, staat welke toetsen afgenomen kunnen worden. De regeling staat in september op BOVO Online.

1.2. Vaststelling van de capaciteiten

Zal de leerling waarschijnlijk een basisschooladvies pro of vmbo met lwoo krijgen, dan dient er capaciteitenonderzoek te worden afgenomen door een psycholoog of orthopedagoog met diagnostiekbevoegdheid. De basisschool kan dit onderzoek laten afnemen via de BOVO vergoedingsregeling. Het is aan de basisschool om ook bij andere leerlingen een capaciteitenonderzoek af te laten nemen; de kosten zijn dan voor eigen rekening.

2. BOVO Vergoedingsregeling capaciteitenonderzoeken (CAP)

Wanneer u ervoor kiest het capaciteitenonderzoek voor pro-leerlingen en leerlingen voor vmbo met lwoo via BOVO te laten afnemen, kunnen de kosten worden vergoed door het SWVZHW. Zie verder 2.5. De onderzoeken worden afgenomen door het onderzoeksbureau HCO.

2.1. Aanmelden voor de BOVO Vergoedingsregeling

U meldt de leerling(en) uiterlijk **woensdag 2 oktober 2019** aan via de BOVO module van OnderwijsTransparant (BOVO OT). Hoe eerder u de leerlingen aanmeldt, hoe eerder de afname ingepland kan worden. Meld alle leerlingen tegelijk aan, omdat de groepen worden samengesteld op basis van het

aantal leerlingen van een school is aangemeld. Worden leerlingen later aangemeld, dan kan het zijn dat zij op een andere datum en locatie zullen worden getest. Volg voor de aanmelding in OT de handleiding die op de website beschikbaar is.

Per leerling bepaalt u of de NIO of de ADIT wordt afgenomen. Bij twijfel kunt u overleggen met het HCO.

- De NIO is voor: potentiële vmbo met lwoo-leerlingen of leerlingen bij wie twijfel is tussen pro en lwoo.
- De ADIT is voor: potentiële pro-leerlingen.

Let op! Voor leerlingen die de Nederlandse taal niet of nauwelijks beheersen, zijn deze onderzoeken niet geschikt (te talig). In deze situatie kunt u beter kiezen voor een non-verbale toets, zie ook 3.1.

2.2. Dyslexie

Indien er bij het kind sprake is van dyslexie, dient er desgevraagd een dyslexieverklaring te kunnen worden overlegd. Kinderen met dyslexie kunnen bij de NIO kiezen voor een grotere druk van het testboekje en antwoordformulier (A3-formaat). Bij de ADIT zijn geen hulpmiddelen nodig¹. Gebruik van leeshulpmiddelen, zoals een leesliniaal of een Daisy speler, zijn bij de NIO en ADIT niet toegestaan.

2.3. Afname in groepen

De capaciteitenonderzoeken via de BOVO vergoedingsregeling worden in samengestelde groepen afgenomen door het HCO. Dit kan plaatsvinden bij u op school, een school in de buurt of op een andere locatie. Voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften kan het nadelig zijn om deel te nemen aan klassikaal onderzoek, zeker als de locatie voor hen onbekend is. Deze leerlingen komen met individueel onderzoek mogelijk beter tot hun recht. Indien een school besluit een leerling individueel te laten onderzoeken, komen de kosten voor eigen rekening. Als u twijfelt tussen een klassikaal of een individueel onderzoek, overleg dan met het HCO.

2.4. Toestemmingsformulier

Voor de afname van het capaciteitenonderzoek geven beide ouders toestemming. Kinderen die 12 jaar of ouder zijn ondertekenen het formulier ook zelf. De toestemmingsformulieren kunt u, na het aanmelden van de leerlingen in Onderwijs Transparant, uit Onderwijs Transparant halen.

Let op! Informeer ouders vroegtijdig over de noodzaak van het capaciteitenonderzoek. Dit kan bijdragen aan begrip van ouders en voorkomen dat ouders geen toestemming geven.

2.5. Bekostiging

De voorwaarden voor bekostiging zijn gewijzigd. Bij de aanmelding via POVO OT wordt niet meer gekeken naar de leerachterstanden. De bekostiging is afhankelijk van het uiteindelijke schooladvies.

Leerlingen met het basisschooladvies pro of vmbo met lwoo krijgen de kosten van het capaciteitenonderzoek vergoed, de kosten van leerlingen die geen basisschooladvies pro of vmbo met lwoo krijgen, komen voor rekening van de basisschool. Deze kosten worden achteraf in rekening gebracht bij de school. De facturering hiervan zal in het voorjaar van 2020 door het HCO plaatsvinden.

Het is van belang dat de directeur van de school deze brief goed leest en hiervan op de hoogte is.

3. Doorstromen naar Eerste Opvang Anderstaligen, Kopklas of Brugklas Anderstaligen

3.1. Nieuwkomers

Nieuwkomers zijn leerlingen die korter dan twee jaar in Nederland zijn en weinig tot geen Nederlands spreken. In de meeste gevallen gaan deze leerlingen naar de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) in het vo. Voor de EOA zijn formeel geen toetsgegevens vereist.

¹ In de normgroep van de ADIT zijn ook de resultaten van kinderen met een leerstoornis meegenomen.

In de BOVO regio kunnen leerlingen op de EOA terecht indien zij niet langer dan 2 jaar in Nederland zijn. Leerlingen die wel 2 jaar of langer in Nederland zijn krijgen een regulier basisschooladvies. Voor deze leerlingen dienen toetsgegevens uit het huidige schooljaar beschikbaar te zijn.

Voor anderstalige leerlingen die langer dan één schooljaar in Nederland zijn en op een nieuwkomersschool zitten, biedt de projectgroep nieuwkomers van het HCO de mogelijkheid om de WNV of ADIT te laten afnemen. De leerlingen die hieraan deelnemen, dienen te voldoen aan de volgende criteria:

- de leerling heeft op 01-09-2020 de leeftijd om door te stromen naar het vo;
- de leerling is op 01-09-2020 langer dan 1,5 jaar in Nederland woonachtig, maar korter dan 3,5 jaar;
- de school maakt, op basis van leerontwikkeling en didactische vaardigheden, de inschatting dat de leerling geschikt is voor lwoo of pro.

Advies van het HCO omtrent af te nemen toetsen bij nieuwkomers:

- ADIT voor nieuwkomers die de taal goed beheersen;
- WNV voor nieuwkomers die op taalgebied te zwak zijn om aan de talige onderdelen van de ADIT mee te doen. Deze kinderen komen met een non-verbaal individueel capaciteitenonderzoek beter tot hun recht.

3.1.1. Bekostiging capaciteitenonderzoek nieuwkomers

- Capaciteitenonderzoek voor potentiële pro- of vmbo met lwoo-leerlingen van Haagse nieuwkomersscholen wordt bekostigd door de gemeente Den Haag, wanneer het capaciteitenonderzoek door het HCO wordt uitgevoerd. Mocht u een nieuwkomer hebben waarbij deze bekostiging van toepassing is, dan kunt u contact opnemen met het HCO. Let op: wanneer de leerling achteraf géén advies vmbo met lwoo of pro krijgt, wordt de afname niet vergoed en worden de kosten achteraf door het HCO gefactureerd aan school.

3.2. Kopklas

De Kopklas is een jaar basisonderwijs (op een vo-school) voor leerlingen met een taalachterstand, die de potentie hebben een hoger advies te krijgen. In de Kopklas ligt de nadruk op de Nederlandse taal. Na het jaar Kopklas gaan de leerlingen naar het voortgezet onderwijs met een passend schooladvies.

De leerlingen bij wie een capaciteitenonderzoek wordt afgenomen in het kader van de aanmelding bij de Kopklas, worden uiterlijk 2 oktober 2019 aangemeld in POVO OT. Gebruik hierbij de handleiding BOVO vergoedingsregeling capaciteitenonderzoeken. Let op: basisscholen geven in het okr bij het schooladvies aan dat het om een Kopklasleerling gaat. De kosten van het onderzoek komen voor rekening van de basisschool.

Voor meer informatie over de Kopklas, zie www.haagsekopklas.nl en kopklas@hco.nl.

3.3. Brugklas Anderstaligen (BAT)

Voor plaatsing in de BAT is een NIO of ADIT wenselijk. De kosten van het onderzoek komen voor rekening van de basisschool.

Let op: Ook voor nieuwkomers, kopklasleerlingen en leerlingen voor de BAT-klas geldt **woensdag 2 oktober 2019** als uiterste aanmelddatum in POVO OT, indien de afgenomen toets de NIO of ADIT betreft.

4. Vragen aan het onderzoeksbureau of BOVO?

U kunt het onderzoeksbureau bellen met vragen over:

- de keuze voor NIO of ADIT;
- planning van capaciteitenonderzoeken;
- afname van capaciteitenonderzoeken;

- nieuwkomers;
- Kopklasleerlingen.

Voor **alle overige vragen** neemt u contact op met de BOVO Onderwijsservicedesk.

Contactgegevens

BOVO
Onderwijsservicedesk
helpdesk@bovohaaglanden.nl
070-3156350

HCO
Sarah Ruitenberg
Laura Oosterveer
nio@hco.nl
070 - 448 28 28

Zie voor extra informatie:

1. Handleiding BOVO Vergoedingsregeling capaciteitenonderzoeken
2. Uitleg toetsen op maat